

Gemeente Epe

Adoptie/sponsoring openbaar groen Gemeente Epe

Inleiding

Op 11 november 2010 heeft de Raad van gemeente Epe het College verzocht te onderzoeken of het particuliere en/of private initiatief een rol kunnen krijgen in groenonderhoud, waarbij dit onderzoek met name moest zijn gericht op: kijken naar alternatieven, welke kwaliteit er geleverd kan worden en onder welke voorwaarden dit toegepast kan worden.

Literatuuronderzoek, navraag bij diverse gemeenten zoals Hoorn en Someren, en de reacties naar aanleiding van de raadsvergadering van 11 november leiden tot de conclusie dat particuliere en private initiatieven een belangrijke rol kunnen spelen in het onderhoud van het openbaar groen.

Uit de verschillende reacties van bedrijven blijkt dat er animo is specifieke groenelementen te sponsoren in ruil voor "exposure". Men creëert als het ware een groene etalage.

In de reacties werd ook gevraagd naar de "voorwaarden": wat mag ik doen, waar mag ik dat doen en wie komt in aanmerking. Dit impliceert een behoefte aan "spelregels".

Verder geven de ervaringen van andere gemeenten met adoptie en of sponsoring openbaar groen aan, dat het hebben van spelregels de communicatie bevordert, willekeur vermijdt en belangrijk is voor de "kwaliteitsborging".

Veel gemeenten werken met overeenkomsten waarin afspraken worden gemaakt over hoe het onderhoud wordt gepleegd en hoe de inrichting mag worden aangepast. Verder wordt er onderscheid gemaakt tussen adoptie openbaar groen door burgers, dorps- en buurtverenigingen en commerciële partijen.

De commerciële partij krijgt in ruil voor de inrichting en onderhoud van bijvoorbeeld rotondes en parken het recht om te "etalen" met een dergelijk groenelement. Het zal hier vaak gaan om elementen die geen integraal onderdeel vormen van een dorp of buurt.

De reden dat burgers willen participeren in het onderhoud van openbaar groen (wel of niet geformaliseerd in een "onderhoudsovereenkomst") is meestal het feit dat de inwoner een hoger onderhoudsniveau haalt dan de gemeente met haar beperkte budget. Verder leidt deze vorm van participatie tot een woon- en leefomgeving die voldoet aan de specifieke behoeftes van de betrokken straat, buurt of wijk.

Vanwege het feit dat er diverse soorten belanghebbenden kunnen worden onderscheiden en dat er spelregels nodig zijn bij de adoptie van openbaar groen, zullen in het volgende hoofdstuk deze spelregels worden omschreven voor zowel burgerparticipatie als commerciële bedrijven.

Spelregels adoptie openbaar groen door bedrijven

Adoptie van openbaar groen door bedrijven wordt ook wel sponsoring genoemd. Het betreft hier groenelementen die kunnen worden gekarakteriseerd als zelfstandige eenheden, zoals rotondes, bloemperken in parken etc.

De volgende regels bij het adopteren / sponsoren van openbaar groen zijn van toepassing:

1. De gemeente houdt zelf nadrukkelijk regie over het ontwerp en de realisatie met als kaders het groenstructuurplan en het landschapsontwikkelingsplan. Het gaat om de beeldkwaliteit die wordt neergezet en deze moet ook duurzaam zijn over de jaren en de seizoenen;
2. De verkeerskundige inrichtingsregels en de bestemmingsplanregels zijn altijd leidend;
3. De adopterende organisatie blijft vijf jaar verantwoordelijk voor het stuk grond dat in bruikleen is en is daarmee onderhoudsplichtig en aansprakelijk voor de door haar geplaatste inrichting. Na vijf jaar is verlenging mogelijk;
4. Er mag geen chemische onkruidbestrijding worden gebruikt; ook niet voor luizen, slakken of meeldauw bestrijding;
5. Als tegenprestatie mag op de betrokken plek een bord met bedrijfsnaam en of logo worden geplaatst;
6. De reclame-uitingen van de bedrijven is beperkt tot maximaal 4 borden met een afmeting van 0,40 m x 0,50m op de aanrijdrichtingen van het groenelement. Deze mogen niet worden bevestigd aan bestaande bordpalen en lichtmasten;
7. Alle kosten die samenhangen met de inrichting, het beheer en onderhoud en het eventueel terugbrengen in oude staat, zijn voor het adopterende bedrijf;
8. Afspraken met partijen worden via een gebruiksovereenkomst vastgelegd;

Uitvoering

Nieuwe groenelementen:

Door middel van een uitvraag, bij aanleg van nieuwe rotondes, parken etc. worden partijen opgeroepen om te sponsoren. Dit kan zijn in de vorm van:

- Zelfstandig inrichten van de rotonde (ontwerpvoorstel en realisatie);
- Financiële bijdrage leveren aan de inrichting;
- Structurele financiële bijdrage leveren aan het beheer.

In ruil hiervoor kan men dan de gewenste reclame, conform de voorschriften van de gemeente, uiten op het betreffende groenelement.

Bestaande groenelementen:

Partijen worden middels advertenties, persberichten en via de relatiebeheerders van gemeente Epe benaderd om zich aan te melden voor sponsoring.

Aanspreekpunt bij gemeente Epe is de eenheid beheer, afdeling Openbare Ruimte.

Spelregels groenadoptie door bewoners

Adoptie van openbaar groen door bewoners van buurt, straat of wijk wordt al in vele gemeenten toegepast met wisselend succes. Alles staat of valt uiteraard met de betrokkenheid van een wijk bij haar woon- en leefomgeving. Op sommige plekken in gemeente Epe zien wij spontane acties van burgers om boomspiegels te verfraaien, zwerfafval te verzamelen etc. Op andere plekken in gemeente Epe wordt niet of nauwelijks een bijdrage geleverd aan het onderhoud van de openbare ruimte. In 2011 start een pilot wijk- en burgergericht werken in Vaassen Zuid-West. Adoptie openbaar groen zal in dit pilotproject worden geïntegreerd. Het kan zijn dat de spelregels naar aanleiding van de ervaring in Vaassen Zuid-West worden herzien of aangevuld.

De volgende spelregels gelden voor het adopteren van openbaar groen door burgers in een straat, wijk of buurt:

- Het terrein moet eigendom van de gemeente zijn;
- Minimaal drie personen dienen het verzoek in en willen zich actief inzetten bij het onderhouden van het geadopteerde groen.
- Minimaal zeventig procent van de omwonenden heeft geen bezwaren tegen het voorstel, maar zij hoeven niet allemaal actief mee te werken;
- Er is één aanspreekpunt voor de gemeente;
- De bestemming van het terrein mag niet veranderen, het blijft openbaar;
- De stedenbouwkundige waarden mogen niet worden aangetast;
- Er mag geen chemische onkruidbestrijding worden gebruikt; ook niet voor luizen, slakken of meeldauw bestrijding;
- Aanvullende/nieuwe beplanting moet passen bij de omringende beplanting;
- Adoptiegroen mag nooit het karakter krijgen van verlenging van een eigen tuin;
- De grond/bloembakken blijft/blijven te allen tijde eigendom van de gemeente;
- Bewoners onderhouden het groen volgens een vastgestelde norm;
- Het plaatsen van objecten/bebouwing (zoals muurtjes, schuren etc.) is niet toegestaan, evenals het gebruik van bestratingmaterialen, palen, kunststof en grind;
- Kaders worden vooraf goed gecommuniceerd met bewoners;
- Bewoners krijgen vaktechnische begeleiding bij de keuze en wijze van onderhoud van het groen;
- Het groen heeft een positieve uitstraling op de omgeving.

Uitvoering

Middels advertenties, persberichten en de dagelijkse contacten met burgers over het onderhoud van het groen (bv via het meldpunt), zullen de verschillende belanghebbenden actief worden benaderd en gestimuleerd om groen te adopteren. Verder wordt de werkwijze getoetst en getest in de pilot wijk- en buurtgericht werken Vaassen Zuid-West.

Aanspreekpunt bij gemeente Epe is de eenheid beheer, afdeling Openbare Ruimte.